

Výběrová bibliografie

Bibliografie k danému tématu je obrovská. Uvádíme zde proto jen práce, které různým autorům přímo posloužily k sepsání přítomného díla. Dva následné bibliografické výběry, sestavené Robertem Muchembledem, jeden kolem roku 1976, druhý o deset let později, jsou k nahlédnutí v M.-S. Dupont-Bouchat, R. Muchembled, W. Frijhoff, *cit. d.*, str. 13–39, a R. Muchembled (1987), *cit. d.*, str. 7–29 a 249–261. Viz rovněž významnou bibliografii, nedávno uvedenou B. Ankarlooem a G. Henningsenem (vyd.), *cit. d.*, str. 446–466.

TIŠTĚNÉ PRAMENY

- ABBIATI, Sergio *et alii* (ed.), *La Stregoneria. Diavoli, streghe, inquisitori dal Trecento al Settecento*, Arnoldo Mondadori, Milán 1984
- ARIOSTO, Ludovico, *Orlando furioso*, Ferrare 1516 (vydání Marcella Turchiho, 2 sv., Garzanti, Milán 1974), č. (podle I. Calvina) *Zuřivý Roland*, Odeon, Praha 1974
- AZEVEDO, Manuel de, *Correcção de abusos introduzidos contra o verdadeiro methodo di medici*, Lisabon 1680
- AZPILCUETA NAVARRO, Martin de, *Manual de confessores e penitentes*, Coimbra 1560
- BLUTEAU, Raphaël, *Vocabulario Portuguez e Latino*, 10 sv., Lisabon-Coimbra 1712–1728
- BOCCACIO, Giovanni, *Decamerone over cento novelle*, Benátky 1492, č. *Dekameron*, Odeon, Praha 1975 (3. vyd. v Odeonu)
- BODIN, Jean, *Traité de la Démonomanie contre les sorciers*, Jacques du Puys, Paříž 1580
- BOGUET, Henri, *Discours exécration des sorciers*, úvod Nicole Jacques-Chaquinová, Le Sycomore, Paříž 1980
- BOISSIER, A., *Recueil de lettres au sujet des maléfices et du sortilège, servant de réponse aux lettres du sieur de Saint-André...*, Paříž 1731
- BRUNO, Giordano, *De Magia. De vinculis in genere* (1. vyd. obou textů 1590 a 1592), vyd. s ital. překl. Albano Biondi, Biblioteca dell' Immagine, Pordenone 1986
- CAMPANELLA, Tommaso, *De sensu rerum* (rkp: asi 1590), Frankfurt 1620, (ital. vyd. Antonio Bruers, *Il senso delle cose e la magia*, Bari 1925)
- CAMPANELLA, Tommaso, *Magie e grazia* (rkp: 1616), vyd. s ital. překl. Romano Amerio, Cedam, Padova 1957
- CARDANUS (CARDANO, Gerolamo), *Synesiourum somniorum omnis generis insomnias explicantes*, Basilej 1562 (ital. vyd. Mauro Mancina a Agnese Grieco, *Sul sonno e sul sognare*, Marsilio, Benátky 1989)
- CHADOURNE, Jean-Pól, LESOURD, Dominique; PRÉAUD, Maxime, „Les Sorciers du carroi Marlou“, v: *Anagram*, 1972, č. 1, str. 75–91 (pokračuje v dalších číslech)
- CICERO, *Della Divinazione*, vyd. s ital. překl. Sebastiano Timpanaro, Garzanti, Milán 1988, č. *Předtuchy a výstrahy*, 1942
- CIGOGNA, Strozzi, *Palagio de gl'incanti e delle gran meraviglie de gli spiriti e di tutta la natura*, Vicenza 1605
- Diccionario de la lengua española*, 6 sv., Madrid 1726–1739
- EYMERICH, Nicolau; PEÑA, Francisco, *Directorium inquisitorum* (rkp, 1376; 1. vyd.) Řím 1578 (fr. vyd. Louis Sala-Molins, *Le Manuel des inquisiteurs*, Mouton, Paříž 1973)
- FICINO, Marsilio, *Three Books of Life: A Critical Edition and Translation with Introduction and Notes* by Carol V. Kaske and John R. Clark, Medieval and Renaissance Texts and Studies, Binghampton (New York) 1989

- GUAZZO, Francesco Maria, *Compendium maleficarum*, Milán 1606, angl. vyd. Montagne Summers, J. Rodker, Londýn 1929
- GUI, Bernard, *Practica officii Inquisitionis heretice pravitate* (rkp: asi 1324), vyd. s fr. překl. G. Mollat, *Manuel de l' inquisiteur*, 2 sv., Les Belles Lettres, Paříž 1964
- GUTIERREZ, Juan Lazaro, *Opusculum de fascino*, Lyon 1653
- HANSEN, Joseph, *Quellen und Untersuchungen zur Geschichte des Hexenwahns und der Hexenverfolgungen im Mittelalter*, C. Georgi, Bonn 1901; reprint Olm, Hildesheim 1963
- HARTLIEB, Johann, *Das Buch aller verbotenen Künste, des Aberglaubens und der Zauberei*, vyd. a překl. Falk Eisermann a Eckhard Graf, Param, Ahlerstedt 1989
- INSTITORIS, Henry, SPRENGER, Jacques, *Le Marteau des Sorcières*, úvod a překl. Amant Danet, Plon, Paříž 1973 (l. vyd. *Malleus maleficarum*, Štrasburk 1486–1487; něm. vyd. Peter Segl, Böhlau, Kolín-Vídeň 1988)
- IZZI, G. (vyd.), *Scrittori della jettatura*, Řím 1980
- LEA, Henry Charles, *Materials toward a History of Witchcraft*, 3 sv. T. Yoseloff, New York 1957, (l. vyd. Philadelphie 1939)
- LE BRUN DE LA ROCHETTE, Claude, *Les Procez civil et criminel*, François Valtier, Rouen 1661 (l. vyd. Lyon 1609)
- MASINI, Eliseo, *Sacro arsenale overo prattica del officio della Santa Inquisizione*, Janov 1631 (moderní vyd. pod jiným názvem, Attilio Agnoletto, *Il Manuale degli inquisitori*, Xenia, Milán 1990)
- MORELLET, André, *Agrégé du Manuel des Inquisiteurs*, 1772, úvod a pozn. Jean-Pierre Guicciardi, Jérôme Millon, Grenoble 1990
- PEREIRA, Bento, *Adversus Fallaces et superstitiosas artes id est de magia, de observatione somniorum, et de divinatione astrologica*, Lyon 1594
- PICO DELLA MIRANDOLA, Giovannfrancesco, *Strix sive de ludificatione daemonum*, Bologna 1623 (ital. vyd. Albano Biondi, *Strega o delle illusioni del demonio*, Marsilio, Benátky 1989)
- PORTA, Giovan Battista Della, *De humana physiognomoniam*, Neapol 1599–1601 (ital. vyd. Mario Cicognani, *Della fisonomia dell'uomo* Ugo Uganda, Parma 1988)
- RIO, Martín del, *Disquisitionum magicarum*, 3 sv. Lovaň 1599–1600 (2. sv. byl přeložen do šp., *La Magia demoníaca*, vyd. Jesús Moya, Hiperión, Madrid 1991)
- RIVIERA, Cesare Della, *Il Mondo magico de gli heroi*, Milán 1605
- ROSSI, Paolo (vyd.), *La Magia naturale nel Rinascimento. Testi di Agrippa, Cardano, Fludd*, UTET, Turín 1989
- SPEE, Friedrich von, *Cautio Criminalis oder Rechtliches Bedenken wegen der Hexenprozesse. Aus dem Lateinischen übertragen und eingeleitet von J.-F. Ritter*, Mnichov 1982
- TASSO, Torquato, *Gerusalemme liverata*, Parma 1581 (vyd. Marziano Guglielminetti, 2 sv., Garzanti, Milán 1974), č. *Osvobozený Jeruzalém* (zkrácená verze A. Giulianiho), Odeon, Praha 1980
- TASSO, Torquato, *Dialoghi*, vyd. E. Rainmondi, sv. II, Florencie 1958
- THIERS, Jean-Baptiste, *Traité des superstitions. Croyances populaires et rationalité à l' Age classique*, úvod Jean-Marie Goulemot, Le Sycomore, Paříž 1984 (úryvky z díla vydaného 1679)
- THOMASIIUS, Christian, *Disputatio juris canonici de origini ac progressu processus inquisitori contra sagas*, Halle 1712
- Vocabolario degli Academici della Crusca*, Benátky 1612
- WIERUS (Jan Weyer), *De Lamiis*, Basilej 1577 (překlad vybraných úryvků Aurora Tacus, *Le Streghe*, Sellerio, Palermo 1991)

IKONOGRAFIE

- ADRIANI, Gert (ed.) *Anton Van Dyck. Italienisches Skizzenbuch*, Vídeň 1940
- ADRIANI, Maurilio, *Italia magica. La magia nella tradizione italiana*, Biblioteca di Storia Patria, Řím 1970
- Dévotions populaires dans les vignobles francs-comtois*, katalog z výstavy *Vignes à crédit*, Musée comtois, La Citadelle, Becançon, 4. březen – 1. květen 1990
- Le Diable dans le folklore de Wallonie*, Ministère de la Communauté française. Commission royale belge de folklore, Brusel 1980
- Diables et diableries*, Cabinet des estampes, Ženeva 1976
- FAGGIN, Guiseppe, *Le Streghe*, Longanesi, Milán 1959
- Figures du démoniaque hier et aujourd'hui*, facultés universitaires Saint-Louis, Brusel 1992
- GERE, J. A., POUNCEY, Philip, *Italian Drawings in the Department of Prints and Drawings in the British Museum*, British Museum Publications, Londýn 1983
- Goya*, katalog výstavy Europalia-Espagne, Musées royaux des Beaux-Arts, Brusel 1985
- POPHAM, A. E., WILDE, Johannes, *The Italian Drawings at Windsor Castle. The Italian Drawings of the XVth and XVIth Centuries*, Phaidon Press, Londýn 1949
- Rops et la modernité*, katalog z výstavy muzea v Ixelles, 1991
- SCHILD, Wolfgang, *Alte Gerichtsbarkeit. Vom Gottesurteil bis zum Beginn des modernen Rechtsprechung*, Callwey, Mnichov 1980
- Les Sorcières*, katalog z výstavy v Bibliothèque nationale, Paříž 1973
- Streghe, diavoli e morte. Incisioni e libri dei secoli XV–XX*, katalog z výstavy v Museo del Sannio, Benevento 1988
- TOFANI, Annamaria Petrioli (ed.), *Inventario. Disegni esposti*, Florencie, Leo Olschki, Gabineto dei Disegni e delle Stampe degli Uffizi, 2 sv., 1986–1987
- TURNER, Nicolas, PLAZZOTTA, Carol, *Drawings by Guercino from British Collections*, Londýn 1991
- VILLENEUVE, Roland, *La Beauté du diable*, Berger-Levrault, Paříž 1983

BIBLIOGRAFIE

- ANKARLOO, Bengt, *Trolldomsprocesserna i Sverige* (Čarodějnické procesy ve Švédsku), A.-B. Nordiska Bokhandeln, Stockholm 1971 (résumé „Sweden“, v: B. Ankarloo, G. HENNINGSEN (ed.), *cit. d.*, str. 285–317)
- ANKARLOO, Bengt, HENNINGSEN, Gustav (ed.), *Early Modern European Witchcraft. Centres and Peripheries*, Clarendon Press, Oxford 1990
- AUGÉ, Marc, *Théorie des pouvoirs et idéologie. Étude de cas en Côte-d'Ivoire*, Hermann, Paříž 1975
- AUGÉ, Marc, „Ici et ailleurs: sorciers du Bocage et sorciers d'Afrique“, v: *Annales E. S. C.*, leden–únor, 34. ročník, 1979
- AUGÉ, Marc, HERZLICH C. (ed.), *Le Sens du mal. Anthropologie, histoire, sociologie de la maladie*, Archives contemporaines, Paříž 1984
- BADER, Guido, *Die Hexenprozessen in der Schweiz*, Affoltern a. A. 1945
- BALANDIER, G., *Le Détour. Pouvoir et modernité*, Fayard, Paříž 1985
- BARANOWSKI, Bohdan, *Proces czarownic w Polsce w XVII i XVIII wieku*, Towarzystwo naukowe, Lodž 1952
- BAROJA, viz CARO BAROJA, Julio

- BASCHET, Jérôme, „Les Conceptions de l' Enfer en France au XIVe siècle: imaginaire et pouvoir“, v: *Annales E. S. C.*, 40. ročník, 1985, str. 185–207
- BAUMGARTEN, Achim R., *Hexenwahn und Hexenverfolgung im Naheraum. Ein Beitrag zur Social- und Kulturgeschichte*, Frankfurt nad Mohanem 1987
- BAVOUX, Francis, *La Sorcellerie au pays de Quingey*, Servir, Besançon 1947
- BAYER, Vladimir, *Ugovor z davlom. Procesi protiv čarobnjaka u Evropi a napose u Hrvatskoj*, Záhřeb (2. vyd.)
- BECKMAN, Jacques, „Magie, grimoires et trésors cachés à Malmédy et à Marbais au XVIIIe siècle“, v: *Mélanges Elisée Legros. Enquête du musée de la vie wallonne*, sv. XII, č. 133–144, str. 121–163, Lutych 1973
- BECKMAN, Jacques, „Pathologie, thérapeutique et prophylaxie des maladies attribuées aux sortilèges“, v: *Actes du colloque sur la médecine populaire*, U.L.B., str. 57–74, Brusel 1975
- BECKMAN, Jacques, „Le diable d'après les procès de sorcellerie en Wallonie,“ v: *Le Diable dans le folklore de Wallonie, cit. d.*, str. 52–67
- BÉGUIN, Albert, „Balzac et la Fin de Satan“, v: *Satan, cit. d.*
- BEHRINGER, Wolfgang, *Hexenverfolgung in Bayern. Volksmagie, Glaubenseifer und Staatsräson in des frühen Neuzeit*, Oldenburg, Mnichov 1987
- BHRINGER, Wolfgang, *Hexen und Hexenprozesse in Deutschland*, DTV, Mnichov 1988
- BEHRINGER, Wolfgang, „Erträge und Perspektiven der Hexenforschung“, v: *Historische Zeitschrift*, sv. 249, str. 619–640, 1989
- BEHRINGER, Wolfgang, „Kinderhexenprozesse. Zur Rolle von Kindern in der Geschichte der Hexenverfolgungen“, v: *Zeitschrift für historische Forschung*, sv. 16, str. 31–47, 1989
- BENNASSAR, Bartolomé (ved.), *L' Inquisition espagnole, XVe–XIXe siècle*, Hachette, Paříž 1979
- BENSA, A., *Les Saints guérisseurs du Perche Goët*, Institut d' ethnologie, Musée de l' Homme, Paříž 1978
- BETHENCOURT, Francisco, *O Imaginário da magia. Feiticeiras, saluadores e nigromantes no século XVI*, Projecto Universidade Aberta, Lisabon 1987 (résumé „Portugal“, v: B. Ankarloo, G. Henningsen (ed.), *cit. d.*, str. 403–422)
- BETHENCOURT, Francisco, *Les Inquisitions modernes*, Institut universitaire européen, skripta, 2 sv., Florencie 1992
- BEYER, Christel, „Hexen-Leut so zu Würzburg gerichtet“. *Der Umgang mit Sprache und Wirklichkeit in Inquisitionsprozessen wegen Hexerei*, Frankfurt nad Mohanem 1986
- BLAUERT, Andreas, *Frühe Hexenverfolgungen. Ketzer-, Zauberei- und Hexenprozesse des 15. Jahrhunderts*, Hamburk, červen 1989
- BLAUERT, Andreas, *Ketzer, Zauberer, Hexen. Die Anfänge der europäischen Hexenverfolgungen. Herausgegeben von Andreas Blauert*, Suhrkamp, Frankurt nad Mohanem 1990
- BLOCKER, Monica, „Wetterzauber: Zu einem Glaubenskompex des frühen Mittelalter“, ve: *Francia*, sv. 9, 1981, str. 117–131
- BOLLÈME, G., *La Bible bleue. Antropologie d' une littérature populaire*, Flammarion, Paříž 1975
- BOUREAU, Alain, viz S. HOUDARD
- BOUTEILLER, M., *Sorciers et jeteurs de sorts*, Plon, Paříž 1958
- BOUTEILLER, M., *Médecine populaire d' hier et d' aujourd' hui*, G. P. Maisonneuve et Larose, Paříž 1966
- BOY, D., MICHELAT, G., „Croyance aux parasciences: dimensions sociales et culturelles“, *Revue française de sociologie*, XXVII, 1986

- BOYER, Paul, NISSENBAUM, Stephen, *Salem possessed. The Social Origins of Witchcraft*, Harvard U. P., Cambridge (Mass.) 1971
- BREIDEN, H., *Die Hexenprozesse in der Grafschaft Blankenheim von 1589 bis 1643*, Bonn 1954
- BRIGGS, Robin, *Communities of Belief. Cultural and Social Tensions in Early Modern France*, Clarendon Press, Oxford 1989
- BROCKMANN, Doris, EICHLER, Peter (ed.), *Die Politische Theologie Friedrich von Spees*, Mnichov 1991
- BROYE, Christian, *Sorcellerie et superstitions à Genève (XVIe – XVIIIe)*, Le Concept moderne, Ženeva 1990
- BRUNS, Alfred (ed.), *Hexen-Gerichtsbarkeit im kurkölnischen Sauerland*, Schmollenberg-Holthusen 1984
- BUTLER, E. M., *Ritual Magic*, Cambridge University Press, Cambridge (Mass.) 1949
- CAMUS, Dominique, *Pouvoirs sorciers. Enquête sur les pratiques actuelles de sorcellerie*, Imago, Paříž 1988
- CARDINI, Franco, *Magia, stregoneria, superstizioni nell' Occidente medievale*, La Nuova Italia, Florencie 1979
- CARO BAROJA, Julio, *Les Sorcières et leur monde*, Gallimard, Paříž 1972 (1. šp. vyd. 1961)
- CARREZ, Jean-Pierre, *Femmes en prison. Étude de 309 internées à la Salpêtrière de Paris d' après des interrogatoires de police (1678–1712)*, mistrovská práce pod ved. Roberta Muchembleda, Univerzita Paříž XIII, rkp.
- CASSIRER, Ernst, *La Philosophie des formes symboliques* (př. z něm.), 3 sv., Édition de Minuit, Paříž 1972, č. *Filosofie symbolických forem*, I–II, ISE, ed. OIKÚMENÉ, Praha 1996
- CASTEX, Pierre-Georges, *Le Conte fantastique en France de Nodier à Maupassant*, Corti, Paříž 1951
- CAZOTTE, Jacques, *Le Diable amoureux*. Chronologický přehled, předmluva, seznam literatury a poznámky Max Milner, Garnier-Flammarion, Paříž 1979.
- CELLIER, L., „L'Occultisme dans Consuelo“, v: *Romantisme, Revue du XIXe siècle*, č. 16, 1977, str. 7–19
- CERTEAU, Michel de, „Une fête prisonnière“, v: *Le Monde* 28. října 1971, str. 15
- CIRAC ESTOPAÑAN, Sebastián, *Los Procesos de hechicerías en la Inquisición de Castilla la Nueva (tribunales de Toledo y Cuenca)*, Instituto Ieronimo Zurita, Madrid 1942
- COELHO, António Borges, *Inquisição de Evora. Dos primórdios a 1688*, 2 sv., Caminho, Lisabon 1987
- COHN, Norman, *Démonolâtrie et sorcellerie au Moyen Âge: fantasmes et réalité*, Payot, Paříž 1982 (1. angl. vyd. 1975)
- COLOMBANI, M.-F., DUPONT, F., „Des sorcières comme vous et moi“, *Le Nouveau F.*, 12. února 1983
- COLSON, O., „La Sorcellerie au pays wallon. État actuel de la croyance“, ve: *Wallonia*, sv. 6, 7, 9, 13, 14, 15, 1898–1907
- CONSTANT, A. (doktor), *Relation d'une épidémie d'hystéro-démonopathie en 1861*, Paříž 1862
- „Contre les margoulins de l' irrationnel“, *L' Événement du Jeudi*, 26. října – 1. listopadu 1989
- CONTRERAS, Jaime, *El Santo Oficio de la Inquisición en Galicia, 1560 – 1700 (poder, sociedad, cultura)*, Akal, Madrid 1982

- CONTRERAS, Jaime: HENNINGSEN, Gustav, „Forty four Thousand Cases of the Spanish Inquisition (1540 – 1700: Analysis of a Historical Data Bank“, v: Gustav Henningsen a John Tedeschi (ed.), *cit. d.*, str. 100–129
- COULIANO Ioan Petru (CULIANU), *Éros et magie à la Renaissance, 1484*, Flammarion 1984
- CUNIoT, A., *Incroyable... mais faux!*, L' Horizon chimérique, Bordeaux 1989
- „Du Crime de sorcellerie“, v: *Belgique judiciaire*, sv. VIII, č. 66, 18. srpna 1850
- DECKER, Rainer, „Die Hexenverfolgungen im Herzogtum Westfalen“, v: *Westfälische Zeitschrift*, sv. 131/132, 1981/1982, str. 339–386
- DEDIEU, Jean-Pierre, *L' Administration de la foi. L' Inquisition de Tolède (XVIe–XVIIIe)*, Casa de Velázquez, Madrid 1989
- DEGN, C. (ed.), *Hexenprozesse. Deutsche und skandinavische Beiträge*, Neumünster 1983
- DELCAMBRE, Étienne, *Le Concept de la sorcellerie dans le duché de Lorraine au XVIe et au XVIIe siècles*, 3 sv., Société d' archéologie lorraine, Nancy 1948–1951
- DELCAMBRE, Étienne, „La Psychologie des inculpés lorrains de sorcellerie, v: *Revue d' histoire de droit français et étranger*, 4. řada, 32. ročník, 1954, str. 383–403 a 508–526
- DELEVOY, R. L., *Le Symbolisme*, Skira, Ženeva 1982
- „Le Diable revient. Sectes. Crimes rituels. Envoûtements. Rock satanique“, *Le Nouvel Observateur*, 20. – 26. prosince 1990
- DIENST, Heide, „Magische Vorstellungen und Hexenverfolgungen in der österreichischen Ländern (15 bis 18 Jahrhundert)“, ve: *Wellen der Verfolgung in der österreichischen Geschichte*, vyd. Erich Zöllner, ÖVB, Vídeň 1986, str. 70–94
- DINAUX, Arthur, „Exorcisme des Brigittines de Lille (1613)“, v: *Belgique judiciaire*, d. II, č. 90, 1844, sl. 1471–1479
- DÖMÖTÖR, Tekla, *Hungarian Folk Beliefs*, Corvina, Budapešť; Indiana University Press, Bloomington 1982
- „Douze ans de recherches sur l' histoire du crime et de la justice criminelle (1978–1990). Hommage à Yves Castan“, v: *IAHCCJ Bulletin* (Maison des sciences de l' Homme, Paříž), č. 14, 1991, str. 6–155
- DUBOIS, E., „Croyances et cultes“, *Folklore. Réjouissance. Le culte* (sešit U, rkp.), Biobliothèque municipale, Bourg-en-Bresse 1954
- DUHR, Bernhard, *Die Stellung der Jesuiten in den deutschen Hexenprozessen*, Kolín 1900
- DUMÉZIL, Georges, *Mythe et épopée*, sv. II, *Types épiques indoeuropéens; un héros, un sorcier, un roi* (1. vyd. 1971), 3. vyd., Gallimard, Paříž 1982
- DUPONT-BOUCHAT, Marie-Sylvie, „La répression de la sorcellerie dans le duché de Luxembourg aux XVIe et XVIIe siècles“, v: M.-S. Dupont-Bouchat, W. Frijhoff, R. Muchembled, *cit. d.*, str. 41–154
- DUPONT-BOUCHAT, Marie-Sylvie, „Sorcellerie et superstition: l' attitude de l' Eglise dans les Pays-Bas, XVIe–XVIIIe siècle“, v: *Magie, sorcellerie, parapsychologie*, pod ved. Hervé Hasquina, Ed. de l' Université de Bruxelles, Brusel 1984, str. 61–83
- DUPONT-BOUCHAT, Marie-Sylvie, „Stratégie de maintien de l' ordre en Belgique et en France au XIXe siècle. La doctrine de la défense sociale“, v: *Historische Soziologie der Rechtswissenschaft*, pod ved. E. V. Heyena, Frankfurt nad Mohanem 1986, str. 79–105
- DUPONT-BOUCHAT, Marie-Sylvie (ved.), „La Sorcellerie dans les Pays-Bas. De Hekserij in de Nederlanden“, v: *Ancien Pays et Assemblée d' États. Standen en Landen*, sv. LXXXVI, 1987
- DUPONT-BOUCHAT, Sylvie-Sylvie, FRIJHOFF, Willem, MUCHEMBLED, Robert, *Mémoires de la Société d' Emulation de Cambrai*, sv. 46, 1891, str. 119–142

- EGIDO, Teófanés, „Las Modificaciones de la tipología: nueva estructura delictiva“, v: Joaquín Pérez Villanueva a Bartolomé Escandell Bonet (ed.), *Historia de la Inquisición en España y América*, Biblioteca de Autores Cristianos, Madrid 1984, str. 1380–1404
- ELIADE, Mircea, „Quelques observations sur la sorcellerie européenne“, v: *Occultisme, sorcellerie et modes culturelles* (př. z angl.), Gallimard, Paříž 1978, str. 93–124
- „Épidémie“, *Libération* 24. září 1987
- EVANS, R. W. J., *Rudolf II and his World. A Study in intellectual History 1576–1612*, Clarendon Press, Oxford 1973
- EVANS-PRITCHARD, Edward E., *Sorcellerie, oracles et magie chez les Azandé*, Gallimard, Paříž 1972 (l. angl. vyd. 1937)
- FABRE, D., „Le livre et sa magie. Les lecteurs dans les sociétés pyrénéennes aux XIXe et XXe siècles“, v: *Pratique de la lecture*, Rivages, Marseille 1985
- FARIN, Michael (ed.), *Heroine des Grauens. Wirken und Leben der Elisabeth Báthory in Briefen, Zeugenaussagen und Phantasiespielen*, P. Kirchheim, Mnichov 1989
- FAVRET-SAADA, Jeanne, „Le malheur biologique et sa répétition“, *Annales E.S.C.*, 26. ročník, 1971
- FAVRET-SAADA, Jeanne, *Les Mots, la Mort, les Sorts. La sorcellerie dans le Bocage*, Gallimard, Paříž 1977
- FAVRET-SAADA, Jeanne, „La thérapie sans le savoir“, *Nouvelle Revue de Psychanalyse*, sv. XXXI, 1985
- FAVRET-SAADA, Jeanne, „L' invention d' une thérapie: la sorcellerie bocaine, 1887–1970“, *Le Débat*, 40, květen – září 1986
- FAVRET-SAADA, Jeanne, CONTRERAS, José, *Corps pour corps. Enquête sur la sorcellerie dans le Bocage*, Gallimard, Paříž 1981
- FEBVRE, Lucien, „Sorcellerie, sottise ou révolution mentale?“, v: *Annales (E.S.C.)*, sv. III, 1948, str. 9–15
- FERRAN, P., „Civilisation. Mots de magie, magie des mots“, *Reflets* (Revue des enseignants de français langue étrangère), č. 13, červen 1985
- FLINT, Valérie I. J., *The Rise of Magic in Early Medieval Europe*, Princeton University Press, Princeton 1991
- FORNARI, B., „Félicien Rops ou la modernité satanique“, v: *Rops et la modernité*, katalog z výstavy muzea v Ixelles (Belgie), 1991
- „The Fourth IAHCJ Conference at Waxholm (Sweden), 5–8 July 1990: Urban and Rural Crime“, résumé v: *IAHCJ Bulletin* (Maison des sciences de l' Homme), č. 14, 1991, str. 156–161
- „La France envoûtée. Exorcistes. Astrologues. Voyants. Marabouts“, *Le Nouvel Observateur*, 22. – 28. února 1985
- „Franc-tireurs de la médecine“, *Autrement* č. 9, květen 1977
- FRANZ, Gunter (ed.), *Friedrich von Spee. Dichter, Seelsorger, Bekämpfer des Hexenwahns*, Trevír 1991
- FREUND, J., *Sociologie de Max Weber*, P.U.F., Paříž 1968
- GALASSO, Giuseppe, „Dalla ‚fattura‘ alla ‚iettatura‘: una svolta nella ‚religione superstiziosa‘“, v: *L' Altra Europa. Per un' antropologia storica del Mezzogiorno d' Italia*, Arnoldo Mondadori, Milán 1982, str. 253–283
- GARIN, Eugenio, *Lo Zodiaco della vita. La polemica sull' astrologia dal Trecento al Cinquecento*, Laterza, Bari 1976
- GEBHARDT, Horst Heinrich, *Hexenprozesse im Kurfürstentum Mainz des 17. Jahrhunderts*, Aschaffenburg 1989

- GENDEBIEN, J., „La Sorcellerie et la possession“, v: *Revue judiciaire*, sv. IV, č. 8, 28. prosince 1845, sl. 121–128
- GIELIS, Marcel, „The Netherlands Theologians' Views od Witchcraft and the Devil's Pact“, v: M. Gijswijt-Hofstra, W. Frijhoff (ed.) *cit. d.*, str. 37–52
- GIJSWIJT-HOFSTRA, Marijke, „The European Witchcraft Debate and the Dutch variant“, v: *Social History*, sv. 15, 1990, str. 181–194
- GIJSWIJT-HOFSTRA, Marijke, FRIJHOFF, Willem (ed.), *Wichtcraft in the Netherlands from the fourteenth to the twentieth Century*, Universitaire Pres, Rotterdam 1991
- GINZBURG, Carlo, *Les Batailles nocturnes. Sorcelleries et rituels agraires en Frioul, XVIe–XVIIe siècle*, Verdier, Lagrasse 1980 (l. ital. vyd. 1966)
- GINZBURG, Carlo, *Le Sabbat des sorcières*, Gallimard, Paris 1992
- GIOVACCHINI, M., *Le Patois de Ménétreuil*, mistrovská práce z dialektologie, Univerzita Dijon 1985
- GÖLLNER, Carl, *Hexenprozesse in Siebenbürgen*, Kluž 1991
- GOMES DA SILVA, J.-C., *L' Identité volée. Essai d' anthropologie sociale*, Editions de l' Université de Bruxelles, Brusel 1989
- GRELOT (abbé), „Le Diable et le Mal. Questions au théologien“, *Panorama*, mimo řadu č. 12, „Le Diable“, 1989
- GROS, D., *La Profession d' astrologue. Étude sociologique d' une profession marginale: statut, vocation, pratique*, doktorská práce, Écoles des hautes études en sciences sociales, Paříž 1983
- HABGIER-TUCZAY, Christa, *Magie and Magier im Mittelalter*, Eugen Diederichs Verlag, Mnichov 1992
- HALLEUX, R., OPSOMER, C., *Herbiers, bestiaires et lapidaires*, Brepols, Turnhout 1994
- HANSEN, Bert, „Science and Magic“, v: David C. Lindberg (ed.), *Science in the Middle Ages*, Chicago University Press, Chicago 1978, str. 483–503
- HARENG, J.-B., „Le gentil couple cuisinait le cadavre à la diable“, *Libération* 9. listopadu 1983
- HARMENING, Dieter, *Superstitio: Überlieferungs- und theoriegeschichtliche Untersuchungen zur kirchlichtheologischen Aberglaubensliteratur des Mittelalters*, Smidt, Berlín 1979
- HARMENING, Dieter (ed.), *Hexen heute. Magische Traditionen und neue Zutaten*, Württemberg 1991
- HASTRUP, Kirsten, „Iceland“, v: B. Ankarloo, G. Henningsen (ed.), *cit. d.*, str. 383–401
- HAVELANGE, Carl, „Médecine traditionnelle ou exercice illégal de l' art de guérir. Les empiriques liégeois au XIXe siècle“, v: *Revue médicale de Liège*, sv. XXXVIII, č. 22, 15. listopadu 1983
- HAVELANGE, Carl, „Pléthore et art de guérir. Le malaise des médecins liégeois au XIXe siècle“, v: *Revue médicale de Liège*, sv. XXXIX, č. 19, 1. října 1984
- HEIKKINEN, Antero, KERVINEN, Timo, „Finland“, v: B. Ankarloo, G. Henningsen (ed.), *cit. d.*, str. 319–338
- HEINEMANN, Evelyn, *Hexen und Hexenglauben. Eine historisch-sozialpsychologische Studie über den europäischen Hexenwahn des 16. und 17. Jahrhunderts*, Frankfurt nad Mohanem 1986
- HENNINGSEN, Gustav, *The Witches' Advocate. Basque Witchcraft and the Spanish Inquisition (1609–1614)*, University od Nevada Press, Reno 1980
- HENNINGSEN, Gustav, „The Ladies from Outside: An Archaic Pattern of the Witches Sabbath“, v: Bengt Ankarloo a Gustav Henningsen (ed.), *cit. d.*, str. 191–215
- HENNINGSEN, Gustav, TEDESCHI, John, *The Inquisition in Early Modern Europe. Studies on Sources and Methods*, Nothern Illinois University Press, Dekalb 1986

- HERNER, János, *Rontás és igézés. Politikai boszorkányper Erdélyben 1668–1688*, Interart, Budapest 1988
- HERNER, János (ed.), *Bornemisza Anna megbűvötetése. Boszorkányok Erdély politikai küzdelmeiben 1678–1688*, MTA Könyvtár, Budapest–Segedín 1988
- HEUPGEN, Paul, „Les enfants sorciers en Hainaut au XVIIe siècle.“ v: *Bulletin de la Commission royale des anciennes lois et ordonances de Belgique*, sv. 13. 1933, str. 457–479
- HONNEGER, Claudia (ed.), *Die Hexen det Neuzeit. Studien zur Sozialgeschichte eines Culturalen Deutungsmusters*, Frankfurt nad Mohanem 1978
- HORNA, Richard, *Zwei Hexenprozesse in Pressburg zu Beginn des XVII. Jahrhunderts*, Bratislava 1933
- HORST, G., „Allemagne: triomphe de l'occultisme dans les écoles“, *30 jours*, „Le retour de Belzébuth“, leden 1989
- HOUDARD, Sophie, *Les Sciences du diable. Quatre discours sur la sorcellerie*, předml. Alain Boureau, Cerf, Paříž 1992
- CHIARA (doktor), „Les Diables de Morzine en 1861, ou les nouvelles possédées“, v: *Gazette médicale de Lyon*, Lyon 1861
- CHOFFAT, Pierre-Han, *La Sorcellerie comme exutoire. Tensions et conflits locaux: Dommartin, 1524–1528*, Cahiers lausannois d'histoire médiévale, Lausanne 1989
- JOHANSEN, Jens Christian, *De Djaevelen var ude... Trolddom i det 17. århundredes Danmark*, Odense Universitetsforlag, Odense 1991 (s rozsáhlým fr. resumé)
- JOISTEN, C. a A. „Cinq figures de magiciens en Dauphiné et Savoie“, *Le Monde alpin et rhodanien* č. 1, 1986
- JOLLY, Karen Louise, „Magic, Miracle and popular Practice in the early medieval West: Anglo-Saxon England“, v: Jacob Neusner *et al.* (ed.), *Religion, Science and Magic in Concert and in Conflict*, Oxford University Press, New York 1989, str. 166–182
- JULLIARD, André, „Le don du guérisseur. Une position religieuse obligée“, *Archives de sciences sociales des religions*, sv. 54, 1982
- JULLIARD, André, „Du pain, du vin, du lard... Contribution à l'étude des systèmes d'hygiène alimentaire populaire dans les sociétés rurales du Bugey (Ain)“, *Le Monde alpin et rhodanien* č. 1–2, 1983
- JULLIARD, André, *Gestes et paroles populaires du malheur. Pratiques médicales magiques et sorcellerie dans les sociétés rurales contemporaines de la Bresse et du Bugey*, doktorská práce na filozofické fakultě Univerzity René Descarta, Paříž V, 1985
- JULLIARD, André, „Voir le corps pour barrer le mal“, v: *Le Corps humain: nature, culture, surnaturel*, CTHS, Paříž 1985
- JULLIARD, André, „Un savoir non désiré. La transmission des dons chez les leveurs de maux“, v: *L'Éducation rurale* (Cahiers Binet-Simon, 626–627, č. 1/2), Eres, Toulouse 1991
- KAISER, G., „L'hypnotisme devant la loi“, v: *Journal des Tribunaux*, č. 447–448, 1887, sl. 937–957
- KAK, Juhan, „Estonia II“, v: B. Ankarloo, G. Henningsen (ed.), *cit. d.*, str. 273–284
- KAMBER, Peter, „La chasse aux sorciers et aux sorcières dans le pays de Vaud“, v: *Revue historique vaudoise*, 1982, str. 21–33
- KAPFERER, J.-N., *Rumeurs. Le plus vieux média du monde*, Seuil, Paříž 1987
- KELLER, Wilhelm Otto, *Hexer und Hexen in Miltenberg und der Cent Bürgstadt, Miltenberg*, Miltenberg 1989
- KIECKHEFER, Richard, *European Witch-Trials. Their Foundations in Popular and Learned Culture, 1300–1500*, Routledge, Londýn 1976

- KIECKHEFER, Richard, *The Repression of Heresy in Medieval Germany*, Cambridge University Press, Cambridge (Mass.) 1989
- KIECKHEFER, Richard, „Erotic magic in medieval Europe“, v: Joyce Salisbury (ed.), *Sex in the Middle Ages: A Book of Essays*, Garland, New York 1991, str. 30–55
- KLANICZAY, Gábor, „Shamanistic Elements in Central European Witchcraft“ v: *Shamanism in Eurasia*, ed. Mihály Hoppál, Herodot, Göttingen 1983, str. 404–422
- KLANICZAY Gábor, „Decline of Witches and Rise of Vampires in 18th Century Habsbourg Monarchy“, v: *Ethnologia Europea*, sv. 17, 1987, str. 165–180
- KLANICZAY, Gábor, „Hungary: The Accusations and the Universe of Popular Magie“, v: B. Ankarloo, G. Henningsen (ed.), *cit. d.*, str. 219–255
- KLANICZAY, Gábor, *The Uses of Supernatural Power. The Transformation of Popular in Medieval and Early Modern Europe*, Polity Press, Cambridge 1990
- KLANICZAY, Gábor, *Heilige, Hexen, Vampire. Vom Nutzen des Übernatürlichen*, Wagenbach, Berlín 1991
- KLANICZAY, Gábor, PÓCS, Éva (ed.) *Witch Beliefs and Witch-Hunting in Central and Eastern Europe*, budapeštské kolokvium, v: *Acta Ethnographica Hungarica*, sv. 37, 1991–1992
- KLUCKHORN, Klyde, *Navaho Witchcraft*, Beacon Press, Boston 1967 (1. vyd. 1944)
- KNIBIEHLER, Yvonne, „Corps et coeurs“, v: *Histoire des femmes en Occident*, pod ved. Georgese Dubyho a Michelle Perrotové, sv. IV, *le XIXe*, Plon, Paříž 1991
- KNIBIEHLER, Yvonne, FOUQUET, Catherine, *La Femme et les médecins*, Hachette, Paříž 1983
- KOČÍ, Josef, *Čarodějnické procesy. Z dějin inkvizice a čarodějnických procesů v českých zemích v 16. – 18. století*, Horizont, Praha 1973
- KOMÁROMY, András, „A bűbajos Báthory Anna“, v: *Századok*, sv. 28, 1894, str. 298–314
- KOMÁROMY, András, „Listius Anna Rozina bűnpöréhez“, v: *Történelmi Tár*, 1897, str. 626–652
- KOMÁROMY, András, *Magyarországi boszorkányperek oklevéltára*, Magyar Tud. Akadémia, Budapešť 1910
- KORCZ, Władysław, *Wspólniczki diabla czyli o procesach czarownic na Śląsku w XVII wieku [Děbloví spojenci. Čarodějnické procesy ve Slezsku v 17. století]*, Śląski Instytut Naukowy, Katowice 1985
- KORS, Alan C., PETERS, Edward, *Witchcraft in Europe, 1100–1700: A Documentary History*, University of Pennsylvania Press, Philadelphie 1972
- KOVACS, Zoltán, „A boszorkányüldözés Oroszországban“, v: *Ethnographia*, sv. 83, 1973, str. 207–216
- Kristóf Ildikó, *Boszorkányüldözés Debrecenben és Bihar vármegyében a 16/18 században [Hon na čarodějnice v Debrecíně a v župě Bihar v 17. – 18. století]*, Budapešť 1985
- KUNSTMANN, Hartmut H., *Zauberwahn und Hexenprozess in der Reichsstadt Nürnberg*, Korn und Berg, Norimberk 1970
- KUNZE, Michael, *Highroad to the Stake. A Tale of Witchcraft*, Chicago University Press, Chicago 1987
- LABOUVIE, Eva, *Zauberei und Hexenwerk. Ländlicher Hexenglaube in der frühen Neuzeit*, Fischer Verlag, Frankfurt nad Mohanem 1991
- LAGERLÖF-GÉNETAY, Birgitta, *De svenska Häxprocessernas utbrottskede 1668–1671. Bakgrund i Övre Dalarna. Social och ecklesiastik kontext*, Almqvist & Wiksell, Stockholm 1990 (angl. résumé, str. 211–223)

- LAGRÉE, Michel, „Le démoniaque et l'histoire“, v: *Figures du démoniaque hier et aujourd'hui*, Facultés universitaires Saint-Louis, Brusel 1992, str. 13–29
- LANGÉ, U., *Untersuchungen zu Bodins Demonomanie*, Frankfurt ad Mohanem 1970
- LANNETTE, Claude, „Les pratiques magiques dans la vallée de la Risle sous Louis XIV: enquête et répression judiciaire“, v: *Actes du 107e Congrès national des Sociétés savantes. Section d'histoire moderne et contemporaine*, sv. I, 1984, str. 313–337
- LARNER, Christina, *Enemies of God. The Witch-Hunt in Scotland*, The John Hopkins University Press, Baltimore 1981
- LARNER, Christina, *Witchcraft and Religion. The Politics of Popular Belief*, Basil Blackwell, Oxford 1984
- LEA, Henry Charles, *A History of the Inquisition of Spain*, 4 sv., MacMillan, New York 1906–1907
- LEBIGRE, Arlette, *L'Affaire des Poisons*, Complexe, Brusel 1989
- LEBRUN, François, „Le Traité des superstitions de Jean-Baptiste Thiers, contribution à l'éthnographie de la France du XVIIe siècle“, v: *Annales de Bretagne et des pays de l'Ouest*, sv. LXXXIII, 1976, str. 443–465
- LEHMANN, Arthur C., MYERS, James E. (ed.), *Magic, Witchcraft and Religion. An anthropological Study of the Supernatural*, Mayfield Publishing Company, Londýn a Palo Alto 1985
- LEHMANN, Hartmut, „The Persecution of Witches as Restoration of Order: The Case of Germany, 1590s–1650s“, v: *Central European History*, sv. 21, 1988, str. 107–121
- LÉONARD, Jacques, *La Médecine entre les savoirs et les pouvoirs*, Aubier, Paříž 1981
- LEPROUX, M., *Médecine, magie et sorcellerie. Contribution au folklore charentais*, P.U.F., Paříž 1954
- LE ROY LADURIE, Emmanuel, „L' Aiguillette“, v: *Le Territoire de l' historien*, sv. II, Gallimard, Paříž 1978, str. 136–149
- LEVACK, Brian P., *La Grande Chasse aux sorcières en Europe aux débuts des Temps modernes*, Champ Vallon, Seyssel 1991 (pův. amer. vyd. 1987)
- LEVACK, Brian P., *Witchcraft, Magic and Demonology*, sv. 2, *Witchcraft in the Ancient World and the Middle Ages*, Garland, Hamden (Connecticut) 1992
- LÉVI-STRAUSS, Claude, Předmluva v dílu Marcelle Bouteiller, *Sorciers et jeteurs de sorts*, 1958
- LÉVI-STRAUSS, Claude, „Le Sorcier et sa magie“, v: *Anthropologie structurale*, Plon, Paříž 1958 (1949)
- LIGERON, Louis, „La jurisprudence du parlement de Dijon en matière de sorcellerie au début du XVIIe siècle“, v: *Mémoires de la Société pour l' histoire du droit et des institutions des anciens pays bourguignons, comtois et romands*, sv. 33, 1975–1976, str. 281–289
- LISON TOLOSANA, Carmelo, *Brujería, estructura social y simbolismo en Galicia*, Akal, Madrid 1979
- LLORENTE, Juan Antonio, *Histoire critique de l' Inquisition en Espagne*, Paříž 1817–1818, 4 sv.
- LORENZ, Sönke, *Aktenversendung und Hexenprozesse*, 3 sv., Lang, Frankfurt nad Mohanem 1982–1983
- LOUX, Françoise, *L' Homme et son corps. La santé traditionnelle* (katalog z výstavy), Réunion des musées nationaux, Paříž 1978
- LOUX, F., RICHARD, P., *Sagesses du corps. La santé et la maladie dans les proverbes français*, G. P. Maisonneuve et Larose, Paříž 1978

- MACFARLANE, Alan D. J., *Witchcraft in Tudor and Stuart England. A Regional and Comparative Study*, Routledge and Kegan Paul, Londýn 1970
- MADAR, Maia, „Estonia I“, v: B. Ankarloo, G. Henningsen (ed.), *cit. d.*, str. 257–272
- MAIR, Lucy, *Witchcraft*, McGraw Hill, New York 1969
- MAJASTRE, J.-O., DECAMP, E., *Guide de haute montagne*, Glénat, Grenoble 1988
- MAJAX, G., *Les Faiseurs de miracles*, Michel Lafon, Paříž 1992
- MALINOWSKI, Bronisław, *The Dynamics of Cultural Change*, Yale University Press, New Haven 1954
- MANDROU, Robert, *Magistrats et sorciers en France au XVIIe siècle. Une analyse de psychologie historique*, Plon, Paříž 1968
- MANDROU, Robert, *Possession et sorcellerie au XVIIe siècle. Textes inédits*, Fayard, Paříž 1979
- MARTIN, Ruth, *Witchcraft and the Inquisition in Venice, 1550–1650*, Basil Blackwell, Oxford 1989
- MARTINO, B., *Les Chants de l' invisible*, televizní film, produkce Flach Film a Antenne 2, 1990
- MARX, Jean, *L' Inquisition en Dauphiné. Étude sur le développement et la répression de l' hérésie et de la sorcellerie du XIVe siècle au début du règne de François Ier*, Honoré Champion, Paříž 1914
- MASSALSKY, Alain, *La Sorcellerie en France au XVIIIe siècle*, rozklad k dipl. práci pod ved. Roberta Muchembleda, Univerzita Paříž I, 1992, rkp.
- MATTHEWS GRIECO, Sarah F., *Ange ou Diablesse? La représentation de la femme au XVIe siècle*, Flammarion, Paříž 1991
- MAUSS, Marcel, *Oeuvres*, Éditions de Minuit, 3 sv., Paříž 1968–1969
- MAUSS, Marcel, *Sociologie et anthropologie*, P.U.F., Paříž 1980 (7. vyd.)
- MEIGNAT, Christophe, *Histoire de sorciers: histoire et sorciers*, dipl. práce pod ved. Monique Bourinové a Roberta Sauzeta, Univerzita Tours 1992, rkp.
- MENDRAS, H., *La Fin des paysans. Innovations et changements dans l' agriculture française*, S.E.D.E.I.S., Paříž 1967
- MERZBACHER, Friedrich, *Die Hexenprozesse in Franken*, Mnichov 1970
- MESNARD, Pierre, „La démonomanie de Jean Bodin“, v: *L' Opera e il pensiero di G. Pico Della Mirandola*, Florencie 1965, sv. II, str. 333–356
- „La Messe noire de Marseillette“ a „Les Braises de Lucifer“, *Le Progrès*, 8. a 13. listopadu 1983
- MICHELET, Jules, *La Sorcière*, k vyd. připravil Robert Mandrou, Julliard, Paříž 1964 (nebo Garnier-Flammarion, chronologický přehled a předml. P. Viallaneix, Paříž 1966)
- MIDELFORT, H. C. Erik, *Witch-Hunting in Southwestern Germany. 1562–1684. The Social and Intellectual Foundations*, Stanford University Press, Stanford 1972
- MILNER, Max, *Le Diable dans la littérature française de Cazotte à Baudelaire (1772–1861)*, 2 sv., Corti, Paříž 1960
- MONTER, E. William, „The Historiography of European Witchcraft: Progress and Prospects“, v: *Journal of Interdisciplinary History*, sv. 2, 1971–72, str. 435–453
- MONTER, E. William, *Witchcraft in France and Switzerland. The Borderlands during the Reformation*, Cornell University Press, Ithaca 1976
- MONTER, E. William, *Frontiers of Heresy. The Spanish Inquisition from the Basque Lands to Sicily*, Cambridge University Press, Cambridge 1990
- MONTER, E. William, TEDESCHI, John, „Toward a Statistical Profile of the Italian Inquisition, Sixteenth to Eighteenth Centuries“, v: Gustav Henningsen a John Tedeschi (ed), *cit. d.*, str. 130–157

- MORONI, Gaetano, „Magia“, v: *Dizionario di erudizione storico-ecclesiastico*, sv. XLI, Benátky 1846, str. 301–309
- MUCHEMBLED, Robert, *La Sorcière au village (XVe – XVIIe siècle)*, Gallimard-Julliard, ed. „Archives“, Paříž 1979; nové vyd. „Folio Histoire“ 1991
- MUCHEMBLED, Robert, *Les dernier bûchers. Un village de Flandre et ses sorcières sous Louis XIV*, Ramsay, Paříž 1981
- MUCHEMBLED, Robert, „L' autre côté du miroir: mythes sataniques et réalités culturelles aux XVIe et XVIIe siècles“, v: *Annales E.S.C.*, 40. ročník, 1985, str. 283–305
- MUCHEMBLED, Robert, *Sorcières, justice et société aux XVIe et XVIIe siècles*, Imago, Paříž 1987
- MUCHEMBLED, Robert, *Le Temps des supplices. De l' obéissance sous les rois absolus, XVe–XVIIIe siècle*, Armand Colin, Paříž 1992
- MUCHEMBLED, Robert, *Le Roi et la Sorcière. L' Europe des bûchers (XVe–XVIIIe siècle)*, Desclée, Paříž 1993
- MURRAY, Alexander, „Missionaries and Magic in dark-age Europe“, v: *Past and Present*, sv. 136, 1992, str. 186–205
- MURRAY, Margaret, *The Witch-Cult in Western Europe*, Oxford University Press, Oxford 1921
- NAESS, Hans Eyvind, „Norway“, v: B. Ankarloo, G. Henningsen (ed.), *cit. d.*, str. 367–382
- NAHL, Rudolf van, *Zauberglaube und Hexenwahn im Gebiet von Rhein und Maas. Spätmittelalterlicher Volksglaube im Werk Johann Weyers (1515–1588)*, Bonn 1983
- NISARD, C., *Histoire des livres populaires ou de la littérature de colportage*, G. P. Maisonneuve et Larose, Paříž 1968 (1. vyd. 1854)
- NYPELS, J. S. G., *Législation criminelle de la Belgique. Commentaire et complément du code pénal belge*, Brusel 1868, str. 794–797
- OPLINGER, Jon, *The Politics of Demonology. The European Witch-Craze and the Mass Production of Deviance*, Londýn 1990
- OWST, G. R., „Sortilegium in English homiletic Literature in the fourteenth Century“ v: J. Conway (ed.), *Studies presented to Sir Hillary Jenkinson*, Oxford University Press, Londýn 1957, str. 272–303
- PAIVA, José Pedro, *Práticas e crenças mágicas. O medo e a necessidade dos mágicos na diocese de Coimbra (1650–1740)*, Minerva, Coimbra 1992
- PALOU, Jean, *La Sorcellerie*, P.U.F., Paříž 1971 (ed. „Que sais-je?“)
- Pandectes belges*, sv. 50, Brusel 1895, č. 4210, Hypnotisme
- PANNETIER, F., *Notes et documents divers concernant Pont-de-Vaux*, Městská knihovna Pont-de-Vaux (rkp.), 1900
- PARAVY, Pierrette, „A propos de la genèse médiévale des chasses aux sorcières: le traité de Claude Tholosan, juge dauphinois (vers 1436)“, v: *Mélanges de l'École française de Rome. Moyen Age. Temps modernes*, École française de Rome, Řím 1979, str. 333–37
- PARINETTO, Luciano, *Magia e ragione. Una polemica sulle streghe in Italia intorno al 1750*, La Nuova Italia, Florencie 1974
- PARKER, Geoffrey, „Crime and the Early Modern Historian. A review Article“, v: *Tijdschrift voor Geschiedenis*, 94. ročník, 1981, str. 595–601
- PAULUS, Nikolaus, *Hexenwahn und Hexenprocess, vornehmlich im 16. Jahrhundert*, Freiburg im Breisgau 1910
- „La pensée scientifique et les parasciences“, materiály z kolokvia *Les Citoyens et les parasciences* (pořadatelé Cité des sciences et de l' industrie a deník *Le Monde*), Albin Michel, Paříž 1993

- PETERS, Edward, *The Magician, the Witch, and the Law*, University of Pennsylvania Press, Philadelphie 1978
- PETITAT, André, „Un système de preuve empirico-métaphysique: Jean Bodin et la sorcellerie“, v: *Revue européenne des sciences sociales*, sv. XXX, 1992, str. 39–79
- PINIES, J.-P., *Figures de la sorcellerie languedocienne. Bréish, endevinaire, armièr*. C.N.R.S., Paříž 1983
- PINON, R., „Une très vieille prière à sainte Apolline“, *Enquête du musée de la vie wallonne*, sv. XV, 1980–1981, str. 169–172
- PÓCS, Éva, *Fairies and Witches at the Boundary of South-Eastern and Central Europe*, Helsinki 1989
- POHL, Herbert, *Hexenglaube und Hexenverfolgung im Kurfürstentum Mainz. Ein Beitrag zur Hexenfrage im 16. und beginnenden 17. Jahrhundert*, Wiesbaden 1988
- PONSOT, P., „Sorcellerie et croyances populaires en Bresse bourguignonne“, *Le Croyant* č. 1, červenec 1987
- PORSCHÉ, F., *Baudelaire, histoire d' une àme*, Flammarion, Paris 1945
- POTEL, J., „Les Français et le diable“, *Panorama*, mimo řadu č. 12, „Le Diable“, 1989
- POURRAT, Henri, *Gaspard des montagnes*, Livre de poche, Paříž 1966 (1. vyd. 1922), č. *Kašpar z hor*, I–II, Vyšehrad, Praha 1969 – 2. vyd.)
- „Le pouvoir des magiciens. Parapsychologie. Numérologie. Chiromancie. Médecines parallèles. Voyances“, *Le Nouvel Observateur* 1.–7. června 1989
- PRAZ, Mario, *La Chair, la mort et le diable dans la littérature du XIXe siècle: le romantisme noir*, Denoël, Paříž 1977 (1. vyd. 1966)
- QUAIFE, G. R., *Godly Zeal and Furious Rage. The Witch in Early Modern Europe*, Croom Helm, Londýn 1987
- RAPP, Ludwig, *Die Hexenprozesse und ihre Gegner aus Tirol. Ein Beitrag zur Kulturgeschichte*, Innsbruck 1874
- RAVERAT, A., *Les Vallées du Bugey*, sv. 2, Lyon 1867
- REGUERA, Iñaki, *La Inquisición española en el País Vasco (el tribunal de Calahorra, 1513–1570)*, Txertoa, San Sebastian 1984
- RENCZES, Andrea, *Wie löscht man eine Familie aus? Eine Analyse Bemberger Hexenprozesse*, Pfaffenweiler 1990
- REUSS, Rodolphe, *La Sorcellerie au XVIe et au XVIIe siècles, particulièrement en Alsace d' après les documents en partie inédits*, Cherbuliez, Paříž 1871 (nové vyd. Steinbrunn 1987)
- RIDDER-SYMOENS, Hilde de, „Intellectual and Political Backgrounds of the Witch-Craze in Europe“, v: *La Sorcellerie dans les Pays-Bas*, pod ved. M.-S. Dupontové-Bouchatové, cit. d., str. 37–64
- RIEZLER, Sigmund, *Geschichte der Hexenprozesse in Bayern. Im Lichte der allgemeinen Entwicklung dargestellt*, Stuttgart 1896
- RIPA, Yannick, *Histoire du rêve*, Olivier Orban, Paříž 1988
- ROCHELANDET, Brigitte, *La Répression de la sorcellerie aux XVIe et XVIIe siècles. Contribution à l' analyse du phénomène en Franche-Comté*, disertační práce pod ved. Maurice Gresseta, Univerzita Franche-Comté, Besançon 1992, 2 sv. (rkp.)
- ROECK, Bernd, „Wahrnehmungsgeschichtliche Aspekte des Hexenwahns – ein Versuch“, v: *Historisches Jahrbuch*, sv. 112, 1992, str. 72–103
- ROMEO, Giovanni, *Inquisitori, esorcisti e streghe nell' Italia della Controriforma*, Sansoni, Florencie 1990
- RUMMEL, Walter, „Friedrich Spee und das Ende der kurtrierischen Hexenverfolgungen“, v: *Jahrbuch für westdeutsche Landesgeschichte*, sv. 15, 1989, str. 105–116

- RUMMEL, Walter, *Bauern, Herren und Hexen. Studien zur Socialgeschichte sponheimischer und kurtrierischer Hexenprozesse, 1574–1664*, Göttingen 1991
- RUSSEL, Jeffrey Burton, *Witchcraft in the Middle Ages*, Cornell University Press, Ithaca 1972
- SALLMANN, Jean-Michel, *Chercheurs de trésors et jeteuses de sorts. La quête du surnaturel à Naples au XVIe siècle*, Aubier, Paříž 1986
- SALLMANN, Jean-Michel, *Sorcières. Fiancées de Satan*, Gallimard 1992 (1. vyd. 1988), č. *Čarodějnice – dáblovy nevěsty*, Slovart, Praha 1994
- Satan*, zvl. číslo čas. *Études carmélitaines*, Paříž 1948
- „Satan le beat“, *Libération* 7. března 1990
- SCHIEDER, Wolfgang (ed.), *Hexenverfolgung in der dörflichen Gesellschaft*, Göttingen 1990
- SCHORMANN, Gerhard, *Hexenprozesse in Nordwestdeutschland*, August Lax, Hildesheim 1977
- SCHORMANN, Gerhard, *Hexenprozesse in Deutschland*, Vandenhoeck und Ruprecht, Göttingen 1981
- SCHORMANN, Gerhard, *Der Krieg gegen die Hexen. Das Ausrottungsprogramm des Kurfürsten von Köln*, Vandenhoeck und Ruprecht, Göttingen 1991
- SCHRAMM, Ferenc, *Magyarországi boszorkányperek. 1526–1768 [Čarodějnické procesy v Uhrách. 1526–1768]*, Akadémiai Kiadó, Budapešť 1970 (sv. I a II) a 1982 (sv. III)
- SCHWERHOFF, Gerd, „Aufgeklärter Traditionalismus – Christian Thomasius zu Hexenprozess und Folter,“ v: *Zeit schrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Germanistische Abteilung*, sv. 104, 1987, str. 247–260
- SCHWILLIUS, Harald, *Kleriker im Hexenprozess. Geistliche als Opfer der Hexenprozesse des 16. und 17. Jahrhunderts in Deutschland*, Würzburg 1992
- SEGER, Otto, „Der letzte Akt im Drama der Hexenprozesse in der Grafschaft Vaduz und Herrschaft Schellenberg“, v: *Jahrbuch des historischen Vereins des Fürstentums Liechtenstein*, sv. 57, 1957, str. 137–227 a sv. 59, 1959, str. 331–349
- SEGL, Peter (ed.), *Der Hexenhammer. Entstehung und Umfeld des Malleus maleficarum von 1487*, Kolín-Berlín 1988
- SHARPE, J. A., *Judicial Punishment in England*, Faber and Faber, Londýn 1990
- SIMMEL, G., *Secret et sociétés secrètes*, Circé, Paříž 1991 („Soziologie“ sv. 1, 1. vyd. 1908)
- SIMMONET, M., *Images et messages de l' au-delà*, Éditions du Rocher, Monaco 1991
- SINGER, G. A., „La Vauderie d' Arras“, 1459–1491. *An Episode of Witchcraft in later Medieval France*, disertační práce na Marylandské univerzitě, University Microfilm International, Ann Harbor 1974
- SOLDAN, Wilhelm G., *Geschichte der Hexenprozesse aus den Quellen dargestellt*, Stuttgart 1843; 2. vyd. H. Heppe, Stuttgart 1880; 3. vyd. Max Bauer, Mnichov 1912
- SOMAN, Alfred, *Sorcellerie et justice criminelle. Le parlement de Paris (XVIe–XVIIIe siècle)*, Variorum, Hampshire 1992
- „La Sorcellerie en Flandre“, v: *Belgique judiciaire*, sv. VIII, č. 54, 7. července 1850, sl. 865–869
- Sorcières. Les femmes vivent*, č. 22, „La sorcellerie“, Éd. Garance, Paříž b. r.
- „Sorcières des métropoles“, *Nouvelle Revue d' Ethnopsychiatrie*, 8/9, 1987
- SOUTIF, M., GUIGNY, A., „Quand frappent les esprits“, *Géo*, září 1989
- SUMMERS, Montague, *The Geography of Witchcraft*, Kegan Paul, Londýn 1927
- ŠINDELÁŘ, Bedřich, „Konec honů na čarodějnice v teresiánské době u nás“, ve *Sborníku prací filosofické fakulty Brněnské university*, Series Historica, sv. 19, 1970, str. 89–107
- TAZBIR, Janusz, „Hexenprozesse in Polen“, v: *Archiv für Reformationsgeschichte*, sv. 71, 1980, str. 280–307

- TEDESCHI, John, „Apunti sulla *Instruction pro formandis processibus in causis strigum, sortilegiorum et maleficiorum*“, v: *Annuario dell'Istituto Storico Italiano per L' Età Moderna e Contemporanea*, sv. XXXVII–XXXVIII, 1985–1986, str. 219–241
- TEDESCHI, John, „The Question of Magic and Witchcraft in Two Unpublished Inquisitorial Manuals of the Seventeenth Century“, v: *Proceedings of the American Philosophical Society*, sv. 131, 1, 1987, str. 92–111
- TERRAY, E., *Seminář O čarodějnictví (La Sorcellerie)*, Univerzita Vincennes, 1978–1979 (rkp. pozn. A. Julliard)
- THIESER, Bernd, *Die Oberpfalz im Zusammenhang des Hexenprozessgeschehens im Süddeutschen Raum während des 16. und 17. Jahrhunderts*, Bayreuth 1987
- THORNDIKE, Lynn, *The History of Magic and Experimental Science*, MacMillan and Columbia University Press, 6 sv., New York 1923–1958
- TONDRIAU, Julien, *L' Occultisme*, Marabout-Université, Verviers 1964
- TORRES, José Veiga, „Uma lingua guerra social. Novas perspectivas para o estudo da Inquisição portuguesa. A Inquisição de Coimbra“, v: *Revista de História das Ideias*, sv. 8, 1986, str. 59–70
- TRAIMOND, Bernard, *Le Pouvoir de la maladie. Magie et politique dans les Landes de Gascogne, 1750–1826*, Presses universitaires de Bordeaux, Bordeaux 1988
- TRAIMOND, Bernard, „Le sorcier dans les Landes“, v: *Forêt, villageois et marginaux, XVIe–XXe siècle*, úvod Andrée Corvol, C.N.R.S. – I.H.M.C., Paříž 1991, str. 18–24
- TREVOR-ROPER, Hugh, „L' epidémie de sorcellerie en Europe aux XVIe et XVIIe siècles“, v: *De la Réforme aux Lumières*, od téhož autora, Gallimard, Paříž 1972, str. 132–236
- TSCHAIKNER, Manfred, „Damit das Böse ausgerottet werde“. *Hexenverfolgungen in Voralberg im 16. und 17. Jahrhundert*, Bregenz 1992
- UNVERHAU, Dagmar, *Von Toverschen und Kunstfruhwen in Schleswig, 1548–1557. Quellen und Interpretationen zur Geschichte des Zauber- und Hexenwesens*, Šlesvik 1980
- VALENTINITCH, Helfried (ed.), *Hexen und Zauberer. Die grosse Verfolgung – ein europäisches Phänomen in der Steiermark*, Leykam, Granz-Videň 1987
- VAN DÜLMEN, Richard (ved.), *Hexenwelten. Magie und Imagination vom 16.–20 Jahrhundert*, Fischer Verlag, Frankfurt nad Mohanem 1987
- VÉNARD, Marc, „La hantise du diable“, v: *Le Temps des confessions (1530–1620/30)*, ved. Marc Vénard (*Histoire du christianisme*, sv. 8), Desclée, Paříž 1992, str. 1029–1059
- VERON, E., *Construire l' événement*, Éditions de Minuit, Paříž 1981
- VIATTE, Auguste, *Victor Hugo et les Illuminés de son temps*, 2. vyd., Montreal 1942
- VIGNE, D., *La France des médecines sauvages*, 6 televizních filmů, kooperace FR3 a S.F.P., 1977
- VILLETTE, abbé Pierre, „La Sorcellerie à Douai“, v: *Mélanges de science religieuse* (Lille), sv. 18, 1961, str. 123–173
- VILLETTE, abbé Pierre, *La Sorcellerie et sa répression dans le Nord de la France*, La Pensée universelle, Paříž 1976
- VINCENT, P. „À Bonneville. Laurent a tiré sur le ‚sorcier‘ pour tuer ‚le sort‘ qu' il avait jeté“, *Essor savoyard* 23. listopadu 1984
- WAARDT, Hans de, *Tovewrij en Samenleving. Holland 1500–1800*, Rotterdam 1991
- WAGNER, Robert-Léon, *Sorcier et magicien*, Droz, Paříž 1940
- WALKER, D. P., *Spiritual and Demonic Magic, from Ficino to Campanella*, Warburg Institute, Londýn 1958; nové vyd. University of Notre Dame Press, Notre Dame (Indiana) 1975
- WALZ, Rainer, „Der Hexenwahn vor dem Hintergrund dörflicher Kommunikation“, v: *Zeitschrift für Volkskunde*, sv. 82, 1986, str. 1–18

- WALZ, Rainer, „Der Hexenwahn im Alltag. Der Umgang mit verdächtigen Frauen“, v: *Geschichte in Wissenschaft und Unterricht*, sv. 43, 1992, str. 157–168
- WEBER, Hartwig, *Kinderhexenprozesse*, Insel Verlag, Frankfurt nad Mohanem
- WEBER, Max, *Economy and Society* (překl. z něm.), sv. I, University of California Pres, Berkeley 1978, str. 399–634
- WITTMANN, Pius, „Die Bamberger Hexenjustiz 1595–1631“, v: *Archiv für das Kato- lische Kirchenrecht*, sv. 50, 1883, str. 177–223
- YOURCENAR, Marguerite, *L'Oeuvre au noir*, Gallimard, Paříž 1968, č. *Kámen mudrců*, Odeon, Praha 1975
- ZIEGLER, W., *Möglichkeiten der Kritik am Zauber— und Hexenwesen im ausgehenden Mit- telalter*, Kolín nad Rýnem—Videň 1973
- ZIEGLER, G., „Les aiguilles du diable au pays de Gaspard des montagnes“, *Le Dauphiné libéré* 14. dubna 1985
- ZGUTA, Russell, „Witchcraft Trials in Seventeenth-Century Russia“ v: *American Histori- cal Review*, sv. 82, 1977, str. 1187–1207
- ZUMTHOR, Paul, „Le tournant romantique“, v: *Satan, cit. d.*

Seminář dějin křesťanského
umění CMTF UP Olomouc
K N I H O V N A